

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad

Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 04818-13/2020-ERU

V Jihlavě dne 4. května 2021

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti **KOMA Trade CZ – EU, s.r.o.**, se sídlem Vendryně 886, 739 94 Vendryně, IČ: 268 63 278 (dále též „účastník řízení“), zastoupené [REDAKCE], [REDAKCE], advokátem Advokátní kanceláře [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], [REDAKCE], proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 04818-8/2020-ERU ze dne 1. září 2020 (sp. zn. OSR-04818/2020-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, uznal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 18. září 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Zlatníky u Opavy, v ulici 6. května, u budovy č. p. [REDAKCE] zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25, za což mu byla uložena pokuta ve výši 27 000 Kč a dále povinnost náhrady nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu věcně příslušný na základě § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti KOMA Trade CZ - EU, s.r.o., se sídlem Vendryně 886, 739 94 Vendryně, IČ: 268 63 278, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 04818-8/2020-ERU ze dne 1. září 2020 (sp. zn. OSR-04818/2020-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Kontrola a správní řízení v prvním stupni

Energetický regulační úřad zahájil dne 4. listopadu 2018 u účastníka řízení kontrolu ve smyslu zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů,

ve věci možného porušení § 68 odst. 3 energetického zákona. O kontrolních zjištěních vyhotovil kontrolní orgán dne 18. prosince 2019 protokol o kontrole č. [REDAKCE], pod č. j. 10662-22/2018-ERU. Kontrolou bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl dne 18. září 2017 v katastrálním území Zlatníky u Opavy, v ulici 6. května, u budovy č. p. [REDAKCE] zemní práce v blízkosti středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25 (dále jen „plynárenské zařízení“), v důsledku kterých došlo k jejímu poškození. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole podal účastník řízení námítky, které byly jako nedůvodné zamítnuty.

Příkazem Energetického regulačního úřadu č. j. 04818-3/2020-ERU ze dne 30. června 2020 byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil jednáním specifikovaným ve výrokové části tohoto rozhodnutí, za což mu byla uložena pokuta ve výši 27 000 Kč. Proti tomuto příkazu podal účastník řízení dne 10. července 2020 odpor, v němž namítl nesprávné právní posouzení věci. Zejména uvedl, že správní orgán nesprávně přičetl jednání pana [REDAKCE], bytem [REDAKCE], nar. [REDAKCE], účastníkovi řízení, a poukázal na skutečnost, že mezi účastníkem řízení coby objednatelem a panem [REDAKCE] coby zhotovitelem byl v rámci provádění dotčené stavby totožný právní vztah jako mezi účastníkem řízení coby zhotovitelem a společností KR Ostrava a.s., se sídlem Slívova 1946/7, 710 00 Ostrava – Slezská Ostrava, IČ: 258 90 981, coby objednatelem. Výši uložené pokuty označil účastník řízení za nepřiměřenou. Na základě podaného odporu správní orgán pokračoval v řízení.

Dne 16. července 2020 zaslal správní orgán účastníku řízení pod č. j. 04818-7/2020-ERU vyznění o možnosti vyjádřit se, o možnosti doložit majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, které mu bylo téhož dne doručeno. Účastník řízení na uvedený přípis správního orgánu žádným způsobem nereagoval.

II. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 04818-8/2020-ERU ze dne 1. září 2020 byl účastník řízení opětovně uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil jednáním popsáním ve výrokové části tohoto rozhodnutí, za což mu byla uložena pokuta ve výši 27 000 Kč a povinnost náhrady nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč.

Energetický regulační úřad v napadeném rozhodnutí uvedl, že v projednávaném případě není pochyb o tom, že poškození plynárenského zařízení způsobila obsluha zemního stroje pan [REDAKCE], kterou si účastník řízení pronajal, a to při výkonu činnosti pro účastníka řízení, jež měla s výkonem činnosti účastníka řízení přímou souvislost. Jednání obsluhy zemního stroje je proto přičitatelné účastníku řízení. Ani z objednávky ani z následné faktury nevyplývá, že by pan [REDAKCE] vykonával práce na svůj účet a zodpovědnost. Žádnou smlouvu o dílo uzavřenou mezi účastníkem řízení a panem [REDAKCE] účastník řízení nedoložil, k předání staveniště mezi nimi nedošlo. Odpovědnost proto zůstala na stavebníkovi, tj. účastníku řízení, který v postavení zhotovitele prováděl na základě smlouvy o dílo uzavřené s objednatelem - společností KR Ostrava a.s., dílo s názvem „Zlatníky – splašková kanalizace“, v rámci něhož k poškození plynárenského zařízení došlo. Povinností účastníka řízení bylo uspořádat staveniště tak, aby k poškození plynárenského

zařízení nedošlo. Nadto pan [REDAKCE], který výkopové práce prováděl, neměl v době jejich výkonu živnostenské oprávnění.

Prvostupňový orgán stejně jako při vydání příkazu vyhodnotil okolnost, že byla poškozena středotlaká plynovodní přípojka, tj. zařízení menšího významu, a její následky v podobě úniku 9 m³ plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi, jako skutečnosti méně závažné a při ukládání výše sankce přihlédl k míře těchto následků. Jako přitěžující okolnost zohlednil skutečnost, že účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným ze spáchání 2 správních deliktů a 1 přestupku ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu. Polehčující okolností je v daném případě to, že účastník řízení uhradil provozovateli distribuční soustavy způsobenou škodu.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 04818-8/2020-ERU ze dne 1. září 2020, které mu bylo doručeno následujícího dne, podal účastník řízení dne 16. září 2020 rozklad, v němž navrhl, aby Rada napadené rozhodnutí zrušila a vedené řízení zastavila.

Účastník řízení v zásadě zopakoval námitky, jež uplatnil v odporu proti příkazu. Zdůraznil zejména to, že správní orgán nesprávně přičetl jednání pana [REDAKCE] účastníku řízení, ačkoliv měl účastník řízení s panem [REDAKCE] uzavřenou na základě objednávky smlouvu o dílo, jejímiž pojmovými znaky jsou samostatnost a provádění činnosti na vlastní nebezpečí a odpovědnost zhotovitele. Tím je přičitatelnost skutku účastníku řízení vyloučena. Pan [REDAKCE] jednal podle názoru účastníka řízení v rámci plnění vlastních úkolů, ve vlastní prospěch a ve vlastním zájmu. V souvislosti s tím poukázal na nelogičnost projevující se tím, že mezi účastníkem řízení a panem [REDAKCE] byl v rámci provádění stavby totožný právní vztah jako mezi účastníkem řízení a společností KR OSTRAVA a.s. Pokud pan [REDAKCE] jednal při plnění úkolu účastníka řízení, musel jednat i při plnění úkolu společnosti KR OSTRAVA a.s. Účastník řízení proto nerozumí tomu, z jakého důvodu je jednání pana [REDAKCE] přičteno jemu, a nikoliv společnosti KR OSTRAVA a.s.

Vyřízení námitek ze strany prvostupňového orgánu označil účastník řízení za nedostatečné, když zdůraznil, že není pravdou, že by jmenovaný nedoložil správnímu orgánu tvrzenou smlouvu o dílo. Ta je dostatečně doložena předloženou objednávkou, přičemž smlouva o dílo může být uzavřena i neformálně na základě přijetí písemné objednávky či ústní formou. Skutečnosti, že správní orgán nezjistil předání staveniště mezi jmenovanými subjekty a že pan [REDAKCE] údajně neměl v době provádění prací živnostenské oprávnění, pak nemohou být pro účely zjištění odpovědnosti za přestupek kladeny k tíži účastníka řízení. Účastník řízení setrval na názoru, že došlo-li ke spáchání přestupku tak, jak uvádí správní orgán, spáchala jej osoba odlišná od účastníka řízení. Rovněž zopakoval, že udělená pokuta je nepřiměřeně vysoká, když má za to, že správní orgán nedostatečně zohlednil veškeré polehčující okolnosti svědčící ve prospěch účastníka řízení, současně se příliš přiklonil k přitěžujícím okolnostem.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3

správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), přezkoumává odvolací správní orgán napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Rada po přezkoumání rozkladem napadeného rozhodnutí konstatuje, že toto rozhodnutí bylo z hlediska zjištění a právního posouzení protiprávního jednání účastníka řízení, jakož i z hlediska uloženého správního trestu, vydáno v souladu s právními předpisy a Rada nespatřuje žádný důvod pro jeho zrušení.

Podle § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje fyzická osoba, kterou právnická osoba při své činnosti používá.

V projednávaném případě není pochyb o tom, že k poškození plynárenského zařízení došlo, přičemž pochybnosti nevyvolává ani otázka osoby, která tento následek způsobila. Účastník řízení v podaném rozkladu vznesl v zásadě dvě stěžejní námitky, přičemž první z nich směřuje k tomu, že jednání osoby, která poškození plynárenského zařízení způsobila, nelze účastníkovi řízení přičítat, druhá poukazuje na nepřiměřenou výši uložené pokuty.

Úvodem je třeba shrnout veškeré relevantní okolnosti projednávaného případu. Z nich vyplývá, že dne 18. září 2017 došlo v důsledku provádění zemních prací u budovy č. p. ■ v k. ú. Zlatníky u Opavy k poškození plynárenského zařízení, které způsobila fyzická osoba - pan ■, a to při ručním kopání. Jmenovaný vykonával práce pro účastníka řízení na základě objednávky ze dne 1. září 2017, jejímž předmětem byla „obsluha pracovního stroje“, a tyto práce následně na základě faktury č. ■ ze dne 30. září 2017 účastníku řízení vyúčtoval. Dále bylo zjištěno, že zemní práce byly vykonávány jako součást stavby „Zlatníky – splašková kanalizace“. Zadavatelem stavby bylo Statutární město Opava, které dne 10. května 2017 uzavřelo se zhotovitelem, společností KR OSTRAVA a.s., smlouvu o dílo, jejímž předmětem bylo zhotovení stavby s názvem „Zlatníky a Milostovice – splašková kanalizace“, konkrétně výstavba nové splaškové kanalizace včetně kanalizačních přípojek v městských částech Zlatníky a Milostovice; součástí díla bylo též vybudování čistírny odpadních vod a čerpací stanice. Společnost KR Ostrava a.s. převzala staveniště dne 30. června 2017 a následně dne 20. července 2017 uzavřela s účastníkem řízení coby subdodavatelem smlouvu o dílo, jejímž předmětem bylo zhotovení díla na stavbě s názvem „Zlatníky – splašková kanalizace“, konkrétně výstavba nové splaškové kanalizace v délce 2592,8 m, včetně kanalizačních přípojek v městské části Zlatníky. Stanovisko správce plynárenského zařízení o existenci sítě plynárenského zařízení v zájmovém území bylo vydáno dne 2. srpna 2017 pro společnost KR OSTRAVA a.s. a následně došlo k vizuálnímu vytyčení plynárenského zařízení a jeho vyznačení barvou v terénu. Protokol o vytyčení plynárenského zařízení, jež je součástí správního spisu, není datován.

Účastník řízení je přesvědčen, že jednání pana ■, při němž došlo k poškození plynárenského zařízení, nemůže být účastníku řízení přičítáno, neboť jmenovaný prováděl předmětné práce na základě smlouvy o dílo na vlastní nebezpečí a odpovědnost, což přičitatelnost jednání účastníku řízení vylučuje. Současně nerozumí tomu, proč není jednání pana ■ přičítáno společnosti KR OSTRAVA a.s.

K uvedené námitce účastníka řízení je třeba uvést, že podle názoru správní a soudní aplikační praxe je v případech, kdy se na poškození plynárenského zařízení mohlo teoreticky podílet více subjektů, vždy třeba uvažovat jak o odpovědnosti toho, kdo jednání fakticky provedl (zhotovitele díla), tak o odpovědnosti jeho zadavatele, iniciátora. Za poškození plynárenského zařízení jsou nicméně standardně odpovědní skuteční realizátoři nedovoleného zásahu, neboť právě oni vystupují v postavení profesionálů a jako takoví si musí být vědomi možných zásahů do chráněných veřejných zájmů (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 29 A 63/2016-33 ze dne 29. června 2018). Vždy je třeba dbát na specifika každého projednávaného případu. Zodpovězení otázky, který subjekt je za poškození plynárenského zařízení odpovědný, pak komplikují především nejasné subdodavatelské vztahy při provádění zemních prací či jiných obdobných činností.

V tomto směru je třeba vždy zjistit co nejvíce podrobností o zadání prací, průběhu jejich provádění a o vztahu mezi jednotlivými potenciálně odpovědnými subjekty. Obvykle se jedná o opatření písemného dokumentu, na základě kterého zhotovitel práce prováděl, kde je vymezen rozsah prací a podmínky jejich provedení. Zemní práce či jiné obdobné činnosti, v rámci kterých dochází ke kontaktu s plynárenskou soustavou, jsou zpravidla prováděny na základě uzavřených smluv o dílo, v nichž by měl být stanoven průběh předání a převzetí staveniště, neboť takový postup s přihlédnutím k dalším okolnostem plně odpovídá požadavkům uvedeným v § 152 odst. 1, resp. § 160 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, které kladou na stavebníka, resp. zhotovitele stavby zvláštní povinnosti stran provádění stavby a dodržování předepsaných předpisů, včetně povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce.

Prvostupňový orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že pan [REDAKCE] nevykonával práce na svůj účet a zodpovědnost, když účastníku řízení vyfakturoval toliko „obsluhu stroje“, navíc v době provádění výkopových prací neměl živnostenské oprávnění. Účastník řízení žádnou smlouvu o dílo uzavřenou s panem [REDAKCE] správnímu orgánu nepředložil, ani mu protokolárně či písemně nepředal staveniště k výkonu samostatné činnosti, tudíž odpovědnost zůstala na stavebníkovi – účastníku řízení, pročež bylo jeho povinností uspořádat staveniště tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Rada se s uvedenou úvahou prvostupňového orgánu ztotožňuje. Účastníkem řízení předložená objednávka i faktura zřetelně vypovídají o tom, že jejich předmětem byla pouze „obsluha pracovního stroje“, nikoliv stavba, resp. stavební činnost. Jakkoliv lze přisvědčit námitce účastníka řízení, že smlouva o dílo může být uzavřena i ústně, popř. na základě objednávky, ze skutkových okolností projednávaného případu nevyplývá, že by jmenovaní jakoukoliv smlouvu o dílo, jejímž předmětem by byla stavební činnost v zájmovém území, uzavřeli. Rada považuje tuto námitku účastníka řízení za účelovou, neboť má z předložených dokumentů za prokázané, že pan [REDAKCE] nevystupoval jakožto subdodavatel stavby a nevykonával jakoukoliv činnost na staveništi na vlastní jméno a odpovědnost. Účastník řízení si totiž na základě předložené objednávky neobjednal zhotovení stavby, ale pouze obsluhu stroje, čemuž odpovídá i poměrně nízká vyúčtovaná částka ve výši [REDAKCE] Kč, z níž lze rovněž usuzovat na to, že pan [REDAKCE] žádná další práva a povinnosti týkající se uspořádání staveniště neměl.

V této souvislosti lze poukázat i na zjištění prvostupňového orgánu, že pan Martin Rusz v době provádění zemních prací nedisponoval živnostenským oprávněním, což vyplývá

z veřejně dostupných údajů ze živnostenského rejstříku, a na což upozorňuje i skutečnost, že jak účastníkem řízení vyhotovená objednávka, tak panem [REDAKCE] vystavená faktura u jména dodavatele uvádí rodné číslo fyzické osoby, nikoliv identifikační číslo fyzické osoby podnikající. Z této skutečnosti nadto nepochybně vyplývá, že fyzická osoba [REDAKCE] ani předmětné práce na svoje jméno a odpovědnost v souladu se zákonem vykonávat nemohla. Nevykonával-li pak jmenovaný předmětné ruční výkopové práce, při nichž k poškození plynárenského zařízení došlo, svévolně, což účastník řízení ani netvrdí, Rada souhlasí se závěrem, že pan [REDAKCE] byl tzv. osobou použitou ve smyslu § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky, jejíž jednání je přičitatelné právě účastníku řízení.

Tvrdí-li pak účastník řízení, že skutečnost, že pan [REDAKCE] neměl v době provádění předmětných prací živnostenské oprávnění, nemůže být přičtena účastníku řízení k tíži, pak Rada zdůrazňuje, že jednání pana [REDAKCE] by bylo účastníku řízení přičitatelné i v případě, kdy by jmenovaný živnostenským oprávněním v inkriminované době disponoval. Z tohoto pohledu je totiž zásadní, že pan [REDAKCE] neprováděl dílo (stavbu) na vlastní účet a odpovědnost, s čímž úzce souvisí skutečnost, že jmenovaný neodpovídal za uspořádání staveniště, které mu nebylo žádným způsobem předáno. Má-li účastník řízení za to, že ani skutečnost, že správní orgán předání staveniště nezjistil, nelze klást k tíži účastníka řízení, Rada oponuje, že bylo právě v zájmu účastníka řízení, aby uvedenou skutečnost správnímu orgánu prokázal. Neučinil-li tak (nadto v zásadě ani netvrdí, že by k předání staveniště z jeho strany došlo), považuje Rada jeho námitku za účelovou. Předání staveniště z okolností projednávaného případu nevyplývá, a kromě toho jej Rada považuje za velmi nepravděpodobné, neboť mezi jmenovanými subjekty nebyla uzavřena smlouva o dílo, jejímž předmětem by bylo zhotovení jakékoliv stavby. Nebyl-li pan [REDAKCE] v postavení zhotovitele stavby a vůči účastníku řízení v postavení subdodavatele, nelze o předání staveniště ve smyslu stavebních předpisů ani uvažovat.

Rada v této souvislosti akcentuje, že pro účely odpovědnosti za přestupek podle § 91a odst. 1 písm. o) v souvislosti s § 68 odst. 3 energetického zákona je stěžejní právě to, kdo nesl v inkriminovanou dobu odpovědnost za veškerou činnost na staveništi, tedy kdo byl realizátorem stavby jako takové. Právě prokazatelné předání a převzetí staveniště ve smyslu stavebního zákona je pro určení přičitatelnosti přestupkového jednání podstatné, neboť jednoznačně vypovídá o tom, kdo byl ve stěžejní době tzv. realizátorem stavby a kdo měl plnou odpovědnost za veškerou činnost ve vymezeném prostoru. Přitom ne každý zhotovitel díla v rámci vymezeného staveniště může být automaticky považován za zhotovitele stavby podle § 3 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). V tomto směru je možné vycházet z § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení č. 591/2006 Sb.“), podle kterého odpovídá za uspořádání staveniště, popřípadě vymezené pracoviště zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal. Ustanovení dále stanoví, že v zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti, mezi které dle názoru

Rady náleží i předání situace s vyznačenými inženýrskými sítěmi a jiným zjistitelnými podzemními překážkami na staveništi. V případě, že se na staveništi žádné sítě ani překážky nenacházejí, je možné tuto skutečnost výslovně uvést. Není-li však splněna podmínka, že je staveniště předáno zhotoviteli, nemůže tento odpovídat za plnění povinností stanovených tímto nařízením. Dále je pak podstatná okolnost, která osoba konkrétní činností protiprávní následek fakticky způsobila, a zda jednala samostatně na své jméno a odpovědnost, anebo je její jednání přiřitatelné jinému subjektu.

S odkazem na výše uvedené považuje Rada za prokázané, že účastník řízení panu [REDAKCE] ani komukoliv jinému staveniště nepředal a ten nevykonával stavební práce na vlastní jméno a odpovědnost. Kromě toho z podkladů založených ve spise vyplývá, že zadavatel stavby, Statutární město Opava, prokazatelně předal staveniště generálnímu dodavateli stavby „Zlatníky a Milostovice – splašková kanalizace“, společnosti KR OSTRAVA a.s., a to na základě smlouvy o dílo ze dne 10. května 2017. Předání staveniště předvídá článek [REDAKCE]. uvedené smlouvy a dokládá též předložený zápis o předání a převzetí staveniště ze dne 30. června 2017. V návaznosti na to předal generální zhotovitel stavby, společnost KR OSTRAVA a.s., staveniště jeho subdodavateli, tj. účastníku řízení, a to na základě smlouvy o dílo ze dne 20. července 2017. Byť správní spis zápis o předání a převzetí staveniště mezi společnostmi KR OSTRAVA a.s. a účastníkem řízení neobsahuje, na jeho předání lze prokazatelně usuzovat na základě článku [REDAKCE]. uzavřené smlouvy o dílo, jejíž odst. [REDAKCE] uvádí „*Objednatel předá zhotoviteli staveniště po uzavření této smlouvy o dílo...*“ Z odst. [REDAKCE] uvedené smlouvy se dále podává, že „*Zhotovitel odpovídá za bezpečnost a ochranu zdraví všech osob v prostoru staveniště, dodržování bezpečnostních, hygienických a požárních předpisů, včetně prostorů zařízení staveniště, a dodržování bezpečnosti silničního provozu v prostoru staveniště*“.

Prováděl-li tedy účastník řízení prostřednictvím pana [REDAKCE] v prostoru staveniště výkopové zemní práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení, je zjevné, že účastník řízení staveniště ve smyslu článku [REDAKCE]. uzavřené smlouvy o dílo a § 2 odst. 3 nařízení č. 591/2006 Sb. převzal, protože je to on, kdo za uspořádání staveniště odpovídal. V článku [REDAKCE]., odst. [REDAKCE] uvedené smlouvy o dílo byl navíc účastník řízení seznámen s tím, že je „*povinen respektovat a plnit podmínky obsažené v pravomocných rozhodnutích správních orgánů a ve všech dalších vyjádřeních vydaných oprávněnými orgány a správci vč. správců sítí dotčených prováděnou stavbou*“. Z tohoto ustanovení smlouvy o dílo lze usuzovat, že účastník řízení byl povinen se s existencí a polohou technické infrastruktury seznámit. Podle odst. [REDAKCE] smlouvy o dílo pak byl účastník řízení taktéž „*povinen zajistit staveniště v souladu s příslušnými právními předpisy o bezpečnosti práce a technických zařízení*“ a podle odst. [REDAKCE] povinen „*dodržovat všechna omezení vyplývající z ochranných pásem nadzemních i podzemních objektů včetně inženýrských sítí*“. Oproti tomu panu [REDAKCE] žádné takové povinnosti z jeho postavení „*obsluhy zemního stroje*“ nevyplývaly.

Rada si samozřejmě uvědomuje potřebu rozlišovat mezi soukromoprávními a veřejnoprávními právy a povinnostmi dotčených osob, nicméně právě též z jejich soukromoprávních ujednání je možné dovodit, kdo byl nositelem relevantních veřejnoprávních povinností. Rada v této souvislosti upozorňuje, že nebylo-li v projednávaném případě staveniště panu [REDAKCE] předáno, nemusel být jmenovaný ani podrobněji obeznámen s existencí a polohou technické infrastruktury, každopádně nelze požadovat, aby žádal provozovatele zařízení o stanovisko k existenci sítí či jejich vytyčení. A naopak,

pokud bylo staveniště ze strany společnosti KR OSTRAVA a.s. předáno účastníku řízení, měl být jmenovaný s existencí a polohou technické infrastruktury seznámen a práva a povinnosti související s bezpečností práce na staveništi, původně náležející generálnímu dodavateli, na něj okamžikem převzetí staveniště přešla, protože to byl právě on, kdo za veškerou činnost prováděnou ve vymezeném prostoru odpovídal. Je totiž odpovědností právě realizátora stavby, aby v okamžiku provádění stavebních prací jím samotným či prostřednictvím dalších osob byl sám obeznámen s existencí a polohou technické infrastruktury na dotčeném staveništi či o její existenci a poloze tyto další osoby informoval. Panu ██████ však nelze připisovat k tíži povinnosti, které v projednávané situaci neměl, současně tyto povinnosti nelze přenášet zpět na generálního dodavatele stavby, který za uspořádání staveniště, potažmo bezpečnost práce na staveništi v inkriminovanou dobu neodpovídal. Ačkoliv by podle názoru Rady bylo vhodné, aby se prvostupňový orgán nejen s možnou odpovědností pana ██████, ale i s potenciální odpovědností společnosti KR OSTRAVA a.s. v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal, nezpůsobuje absence této výslovné právní úvahy nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť z jeho odůvodnění je právní úvaha prvostupňového orgánu, proč za deliktní jednání odpovídá právě účastník řízení, zcela zřejmá.

Pokud jde o výši pokuty, při jejímž stanovení správní orgán podle názoru účastníka řízení nedostatečně zohlednil veškeré polehčující okolnosti a naopak se příliš přiklonil k přitěžujícím okolnostem, má Rada za to, že prvostupňový orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně reflektoval jak menší závažnost důsledků protiprávního jednání, tak úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy, a to ve prospěch pachatele. Jako přitěžující okolnost byla naopak zohledněna opakovanost porušování zákona ze strany účastníka řízení. Rada akcentuje, že účastník řízení v podaném rozkladu neuvádí, jakým způsobem měl správní orgán předestřené okolnosti hodnotit, či zda měl nad rámec hodnocených okolností zohlednit i okolnosti jiné, případně jaké. Rada nicméně shledává výši uložené sankce za přiměřenou okolnostem případu a odpovídající rozhodovací praxi správního orgánu. Porušení § 68 odst. 3 energetického zákona je třeba vnímat jako nežádoucí, a to jak z hlediska ochrany zařízení plynárenské infrastruktury, tak z hlediska zajištění nepřerušované dodávky zákazníkům a ochrany zdraví, života a majetku. Skutečnost, že v daném případě byla závažnost důsledků protiprávního jednání nižší, je podle názoru Rady ve výši uložené sankce dostatečně zohledněna. Za okolnost svědčící pro nutnost uložení dostatečně preventivně působící sankce pak Rada považuje i to, že účastník řízení jako profesionál v oboru podstoupil riziko výkonu zemních prací osobou, která ani nedisponovala živnostenským oprávněním a pravděpodobně ani potřebnými kapacitami odpovědný výkon práce zajistit, přičemž musí též nutně nést veškeré negativní následky, jež mohou v důsledku výkonu činnosti této osoby pro účastníka řízení v postavení osoby použité ve smyslu § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky nastat. Jestliže pak účastník řízení měl v souladu s uzavřenou smlouvou o dílo povinnost seznámit se se stanoviskem správce plynárenského zařízení a polohou plynárenského zařízení, nepostupoval při koordinaci výkopových pracích s nejvyšší opatrností, neboť jinak by plynárenské zařízení zjevně poškozeno nebylo. Rada na okraj konstatuje, že způsobený následek je nepochybně důsledkem negativní práce řetězení subdodavatelů, kdy generální dodavatel KR OSTRAVA a.s. využil ke své činnosti dalších menších společností, ale ani subdodavatel nevykonával práce prostřednictvím svých zaměstnanců, ale najal si v podstatě dalšího subdodavatele,

byť pouze pro dílčí výkon prací. V důsledku tak samotné práce na zakázce vykonávala fyzická osoba bez živnostenského oprávnění, ale žádný z dodavatelů se nehlásí k odpovědnosti za způsobený protiprávní následek.

Závěrem Rada konstatuje, že nesouhlasí se závěrem účastníka řízení, podle něhož se Energetický regulační úřad v napadeném rozhodnutí dostatečně nevypořádal s jeho námitkami. K tomu je třeba uvést, že veškeré námitky, které účastník řízení v průběhu řízení na prvním stupni vznesl, korespondují s jeho rozkladovými námitkami a směřují k závěru, že jednání pana ██████████ není účastníku řízení přičitatelné a že výše uložené pokuty je nepřiměřená. Prvostupňový orgán se však s těmito námitkami v odůvodnění napadeného rozhodnutí přezkoumatelným způsobem vypořádal a Rada se s jeho právní úvahou ztotožňuje.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako odvolací orgán dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a nespátřuje žádný důvod pro jeho zrušení. S ohledem na tyto skutečnosti, Rada podaný rozklad zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není dle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Stanislav Trávníček, Ph.D., v. r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

KOMA Trade CZ – EU, s.r.o., prostřednictvím Mgr. Richarda Koliby